

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Controleprotocol specifieke maatregelen EMVF 2021-2027

Versie 1.0

Datum	13 september 2023
Status	Definitief

Colofon

Afzendgegevens	Directoraat-Generaal Migratie Directie Regie Migratieketen Bureau Verantwoordelijke Autoriteit
Contactpersoon	Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.rijksoverheid.nl/jenv Wim van Walsem <i>Senior Adviseur</i>
Auteurs	T 070 370 79 11 F 070 370 79 00 DSU/UVB en DRM/BVA

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte en de intensiteit van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in te dienen voortgangsrapportages inclusief die bij het verzoek tot vaststelling van de subsidie voor projecten die zijn opgezet om specifieke maatregelen uit te voeren, zoals benoemd in artikel 26, lid 1 en lid 2 (nog aan te passen) en artikel 27, lid 1 van de Subsidieregeling AMIF, ISF en BMVI 2021-2027.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de voortgangsrapportages en het verzoek tot vaststelling van de subsidie te controleren.
- *Subsidieontvanger*: de subsidieaanvrager aan wie krachtens de Subsidieregeling AMIF, ISF en BMVI 2021-2027 subsidie is verleend.
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel omtrent de juistheid, volledigheid en financiële rechtmatigheid van voortgangsrapportages of een verzoek tot vaststelling van de subsidie.
- *Financiële rechtmatigheid*: een financiële transactie die in overeenstemming is met de in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie paragraaf 1.3) opgenomen bepalingen die de uitkomst van die financiële transactie beïnvloeden.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van de financiële rechtmatigheid van de gedane uitgaven is de in de beschikking tot subsidieverlening genoemde wet- en regelgeving (inclusief eventuele wijzigingen hierin) van toepassing.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant tevens vast dat:

- a. in de rekening en verantwoording omtrent de uitgaven en inkomsten;
 1. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van de beschikking tot subsidieverlening;
 2. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die daadwerkelijk voor rekening komen van de subsidieontvanger.
- b. de subsidieontvanger opgave doet van alle inkomsten, waaronder subsidies, waarmee de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft (mede) is gefinancierd;
- c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, het project is uitgevoerd overeenkomstig het projectplan waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.

2. Controleaanpak

2.1. Eisen voor de controleaanpak

De accountantscontrole moet worden verricht in overeenstemming met de Nederlandse wet- en regelgeving. Er wordt van de accountant verwacht dat hij in zijn controle de controlestandaarden (NV COS) toepast, die door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld, en de daarbij noodzakelijke werkzaamheden verricht die tot een subsidiecontrole behoren.

De EU vereist een gedetailleerd controleplan, dit betekent concreet dat in het controleplan overeenkomstig COS 230 (Controledocumentatie) wordt aangegeven hoe de vereiste zekerheid door de accountant wordt verkregen. Van de accountant wordt verwacht dat hij het in het kader van deze controle de projectadministratie van de subsidieontvanger heeft gecontroleerd.

In een gedetailleerd controleplan beschrijft de accountant duidelijk:

1. Hoe hij met een betrouwbaarheid van 95% de zekerheid zal verkrijgen dat er inzake de subsidietoekenning cumulatief geen onzekerheden en fouten (afwijkingen) in de controle bestaan die tezamen hoger zijn dan 1% van de verantwoording. De fouten en onzekerheden moeten in absolute zin worden beschouwd.
2. Hoe hij de opzet van de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB) van de subsidieontvanger met betrekking tot de subsidieverstrekking betreft in zijn controleaanpak. Hij betreft daarin ook de voor de accountant onvervangbare interne controles.
3. Hoe hij controleert op welke wijze de subsidieontvanger maatregelen heeft genomen (bijvoorbeeld het opvragen van meerdere kostenbegrotingen, zoals offertes, toetsen offerteprocedure) om vast te stellen dat de geleverde goederen en diensten tegen marktconforme prijzen zijn gefactureerd;

De accountant betreft in zijn controleplan ook de voorschriften uit de Verordening (EU) 2021/1060, Verordening (EU) 2021/1147, Verordening (EU) 2021/1148, Verordening (EU) 2021/1149 en de Subsidieregeling AMIF, ISF en BMVI 2021-2027, overeenkomstig Standaard 250.

De accountant alsmede de teamleden dienen onafhankelijk te zijn zoals vereist is in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance opdrachten (ViO) en dient te voldoen aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

2.2 Controleaanpak

1. De accountant controleert:

- de juiste en volledige weergave van de door andere bestuursorganen, de Europese Commissie en derden verstrekte bijdragen in de kosten van de gesubsidieerde activiteiten;
- het al dan niet terecht in de subsidie hebben gebracht van de BTW door de subsidieontvanger;
- de naleving van de nationale en Europese aanbestedingsregels door de subsidieontvanger, daarbij moet de accountant hieraan aandacht besteden bij de controle van de naleving van de subsidievoorwaarden.

2. De accountant mag bij zijn controle gebruik maken van controlewerkzaamheden, die zijn uitgevoerd door een interne accountant bij de controle van de jaarrekening van de subsidieontvanger. Een enkele verwijzing hiernaar in het controledossier met betrekking tot de verstrekte subsidie is onvoldoende. In het controledossier voor de controleverklaring moeten deze werkzaamheden worden beschreven evenals alle relevante conclusies. Het controledossier moet zelfstandig bruikbaar zijn. Dit betekent dat de relevante stukken daarin opgenomen zijn.
3. De accountant is verantwoordelijk voor het opstellen van de controledocumentatie (Standaard 230), waaruit blijkt dat de werkzaamheden conform standaard én het controleplan zijn uitgevoerd, wat de uitkomsten van de controle zijn en dat deze zijn beoordeeld door de eindverantwoordelijke accountant. Deze documentatie omvat naast het op de risicoanalyse gebaseerde controleplan in ieder geval stukken waaruit blijkt:
 - dat de cijfermatige juistheid van de verantwoording is nagegaan;
 - dat de verantwoording aansluit met de financiële administratie;
 - dat een cijferbeoordeling is uitgevoerd van de werkelijk verantwoorde kosten ten opzichte van de begrote kosten;
 - wat de aard en de omvang zijn van verrichte systeem- en gegevensgerichte controlewerkzaamheden op in de verantwoording opgevoerde kosten.

2.3. Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95 procent gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de maximale afwijking voor wat betreft de getrouwheid of financiële rechtmatigheid in de financiële verantwoording niet groter is dan één procent van het totaal financieel belang van die verantwoording. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn van toepassing.

Aard van de aangelegenheid	Controleverklaring			
	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Afwijkingen in de verantwoording	<1%	> 1% en < 3%	N.v.t.	> 3%

Genoemde percentages zijn ontleend aan het Handboek Auditing Rijksoverheid (HARo) van het Interdepartementaal Overleg Departementale Auditdiensten (IODAD).

Afwijkingen in de verantwoording

Van een afwijking in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat een (gedeelte van een) verantwoorde post niet voldoet aan één of meer aspecten van de geldende wet- en regelgeving (zie ook paragraaf 1.3) of dat een (gedeelte van een) post niet juist of volledig is verantwoord.

Afwijkingen van wet- en regelgeving worden in absolute zin opgevat; saldering van afwijkingen is daarom niet toegestaan.

Omgaan met geconstateerde afwijkingen

Het uitgangspunt is dat de subsidieontvanger de door de accountant geconstateerde afwijkingen zover mogelijk corrigeert. Materiële afwijkingen (conform tabel paragraaf 2.3), die niet door de subsidieontvanger worden gecorrigeerd, leiden tot een aangepast (niet goedkeurend) oordeel door de accountant.

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de actuele NBA voorbeeldtekst HRA 3 sectie II hoofdstuk 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de publieke sector' (meest recente versie augustus 2023) gehanteerd. Verwezen wordt naar de voorbeeldtekst bij dit controleprotocol.

4. Reviewbeleid

De Auditdienst Rijk (ADR), de Europese Commissie of gemachtigde vertegenwoordigers, de Algemene Rekenkamer (ARK) en de Europese Rekenkamer (ERK) kunnen een review uitvoeren op de uitgevoerde accountantscontrole inzake deze subsidie. De accountant, die de controle uitvoert, verstrekt desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden. De eventuele extra kosten van deze accountant in verband met de review zijn niet voor rekening van J&V, maar komen ten laste van de subsidieontvanger.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant (met goedkeurende strekking)

Afgegeven ten behoeve van ... (naam subsidieverstrekker)

Aan: ... (naam subsidieontvanger)

Wij hebben bijgaande voortgangsrapportage ingevolge de beschikking tot subsidieverlening en eventuele wijzigingen ... (omschrijving, kenmerk en datum) van ... (naam subsidieontvanger(s)) te ... (statutaire vestigingsplaats) over 20XX (of voor een gebroken boekjaar: voor het jaar geëindigd op (datum) 20XX) gecontroleerd.

Oordeel

Naar ons oordeel is de voortgangsrapportage van <naam instelling/persoon> over de periode <datum> tot <datum> in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de beschikking tot subsidieverlening <kenmerk> d.d. <datum>.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Subsidieregeling AMIF, ISF en BMVI 2021-2027 en het Controleprotocol vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de voortgangsrapportage'.

Wij zijn onafhankelijk van .. (naam entiteit(en)) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Andere informatie (optioneel)

Aan de voortgangsrapportage en onze controleverklaring daarbij is andere informatie toegevoegd.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de voortgangsrapportage verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720, de Subsidieregeling AMIF, ISF en BMVI 2021-2027 en het Controleprotocol. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de voortgangsrapportage.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt ... in de toelichting van de voortgangsrapportage waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De voortgangsrapportage is opgesteld voor ... (omschrijving specifieke verspreidingskring) met als doel ... (naam entiteit(en)) in staat te stellen te voldoen aan ... (omschrijving vereisten, doel, contract, etc.). Hierdoor is de voortgangsrapportage mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam entiteit(en)) en ... (omschrijving specifieke verspreidingskring) en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van ... (naam subsidieontvanger) is verantwoordelijk voor het opstellen van de voortgangsrapportage in overeenstemming met de beschikking tot subsidieverlening en de daarin vermelde wet- en regelgeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de voortgangsrapportage mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de voortgangsrapportage op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, en het Controleprotocol specifieke maatregelen AMIF, ISF en BMVI 2021-2027. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de voortgangsrapportage geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de voortgangsrapportage afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de voortgangsrapportage en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de voortgangsrapportage staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de voortgangsrapportage en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de voortgangsrapportage de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Plaats en datum

Handtekening

Naam accountant

Naam accountantskantoor